

Enheten för landskap och naturskydd

Enligt sändlista

Beslut om ny lydelse av föreskrift, undantag från föreskrifter samt ändring i delar av skötselplanen för Björnö naturreservat, Värmdö kommun

Beslut

Ny lydelse av föreskrift A13

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 7 kap. 5 § tredje stycket samt 7 § första stycket miljöbalken att föreskrift A13 ska ha följande lydelse.

”I naturreservatet är det förbjudet att: jaga tjäder, orre, järpe och morkulla, anlägga åtel och att bedriva jakt vid åtel samt att jaga under lördagar samt söndag och helgdagar.”

Undantag från föreskrifterna

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 5 § tredje stycket samt 7 § första stycket miljöbalken att införa ett undantag från föreskrifterna som ska ha följande lydelse:

Föreskrifterna under A och C i beslut om bildande av naturreservatet Björnö (1983-02-17, dnr 11.121-513-74) inklusive den nya föreskriften A13 enligt ovan ska inte gälla följande:

- jakträttsinnehavaren får använda lös hund vid jakt samt använda terrängskoter (t.ex. fyrhjuling) i samband med uttransport av fällt hjortdjur och vildsvin,
- naturvårdande skydds jakt på mink, räva eller annan art som stör fågelhäckning inom fågelskären Kalvholmsgrunden under tiden för tillträdesförbud.

Föreskrifternas nya lydelse träder i kraft tre veckor efter den dag då författningen utkom från trycket i länets författningssamling varvid tidigare lydelse upphör att gälla.

Ändringar i skötselplanen, avsnitt 1.2.3 samt 1.2.6

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. om ändringar i avsnitten 1.2.3 och 1.2.6 i skötselplanen för Björnö naturreservat fastställd 1985-10-08 med dnr 11.1211-103-81 enligt nedan.

Den nya lydelsen av avsnitt 1.2.3 Faunavård och jakt ska vara:

Jakt på älg och rådjur har bedrivits i reservatet medan övrig jakt har varit förbjuden vilket även innefattar jakt vid åtel. Hösten 2019 inrättades Ingarö älg-

Datum
2020-01-29

Beteckning
511-1064-2019

skötselområde som en del i Skärgårdens älgförvaltningsområde. Björnö naturreservat ingår i älgskötselområdet. I älgskötselområdet har flera jakträttshavare gått samman för att förvalta älgjakten utifrån en framtagen plan som fastställts av Länsstyrelsen. För övrig jakt som jakt på rådjur och småvilt svarar respektive jakträttsinnehavare.

Jakt på tjäder, orre, järpe och morkulla är inte tillåten i naturreservatet. Det är liksom tidigare förbjudet att anlägga åtel samt att bedriva jakt vid åtel. I övrigt kan jakt ske enligt gällande jaktlagstiftning med de begränsningar som följer av reservatsföreskrifterna. Det innebär bland annat att det är förbjudet att jaga under lördagar samt sön- och helgdagar.

Vid uttransport av fällda hjortdjur och vildsvin får inte tyngre fordon än terrängskoter (enligt lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner), till exempel så kallad fyrhjuling, användas. Det är angeläget att uttransporten görs så att minsta möjliga skada på mark och vegetation uppstår.

För fågelskären Kalvholmsgrunden råder förbud mot att landstiga samt förbud mot att förankra båt vid skären under tiden 1/4 - 15/7 (föreskrift A12 och C28 i beslut om bildande av naturreservatet Björnö, 1983-02-17, dnr 11.121-513-74). Naturvårdande skydds jakt på mink, räv eller annan art som stör fågelhäckning kan genomföras utan hinder av reservatsföreskrifterna under förutsättning att den sker i enlighet med gällande jaktlagstiftning.

Länsstyrelsen beslutar om följande ändringar i avsnitt 1.2.6 Disposition och skötsel av byggnader

För följande byggnader, 1. - Torp vid Ramsviken samt 5. - Torp vid Norrviken ska ”Planerad användning” ha följande lydelse:

Användning som uthyrningsstuga till friluftorganisationer och liknande grupper, allmänhet samt för övrigt i Skärgårdsstiftelsens verksamhet.

Strecksats 4 i avsnittet under riktlinjer ska ha följande lydelse:

Uthyrning av torpen Ramsviken och Norrviken bör i första hand ske till friluftorganisationer och liknande grupper och i andra hand till allmänheten genom korttidsuthyrning.

Angående muddring

Länsstyrelsen beslutar att inte göra någon ändring i beslut (1983-02-17, dnr 11.121-513-74) och skötselplan (1985-10-08, dnr 11.1211-103-81) vad avser förbudet att muddra.

Bakgrund

Naturreservatet Björnö bildades den 17 februari 1983 (dnr 11.121-513-74). En detaljerad skötselplan fastställdes den 8 oktober 1985 (dnr 11.1211-103-81). Skärgårdsstiftelsen är markägare och naturvårdsförvaltare av naturreservatet.

Datum
2020-01-29

Beteckning
511-1064-2019

Syftet med naturreservatet är ”att bevara ett för det rörliga friluftslivet, främst det landbaserade, mycket värdefullt område med dess varierande naturförhållanden. Karaktären av ett obebyggt skärgårdsområde skall bibehållas med badklippor, sandstränder och naturliga hamnvikar. Syftet med reservatet är också att öka tillgängligheten för allmänheten”.

Skärgårdsstiftelsen har i en skrivelse till Länsstyrelsen föreslagit ändringar i föreskrifter och skötselplan för reservatet för en mer ändamålsenlig förvaltning. De ändringar Skärgårdsstiftelsen har föreslagit rör jakt, användning av torpen Ramsviken och Norrviken samt muddring.

Bedömning

Jakt

När skötselplanen för naturreservatet fastställdes år 1985 tilläts jakt på älg och rådjur men ej övrig jakt vilket även innebar förbud mot jakt vid åtel. Således har endast älg och rådjur jagats i området efter reservatets bildande.

Skärgårdsstiftelsen framhåller i sin skrivelse att djurlivet förändrats över tid där till exempel mink utgör ett problem för fågellivet. Vildsvin börjar etablera sig på Ingarö och det torde endast vara en tidsfråga innan de etablerar sig i reservatet. För att förhindra eller minska skador på fågelliv och mark i reservatet önskar Skärgårdsstiftelsen kunna jaga i enlighet med jaktlagstiftningen. Jaktlagstiftningen innehåller bestämmelser som rör bland annat viltvård, rätten till jakt och jaktens bedrivande.

Reglering av jakt sker i första hand genom jaktlagstiftningen. När ett naturreservat bildas är det möjligt att ytterligare reglera jakten om det behövs för att syftet med reservatet ska uppnås. Föreskrifter som innebär begränsningar av jakten kan i bland vara motiverade för att skydda sårbara arter, rastande eller häckande fåglar. Begränsningar i jakten eller jaktens genomförande kan också behövas i viktiga utflykts- och besöksområden för allmänheten.

Älg och rådjur har jagats i området under lång tid. När reservatet bildades tilläts endast jakt på älg och rådjur. Länsstyrelsen gör bedömningen att jakt i enlighet med jaktlagstiftningen kan ske i reservatet men att jakt på tjäder, orre, järpe och morkulla fortsatt ska vara förbjuden. I normalfallet då naturreservat bildas införs vanligtvis ej några restriktioner mot jakt. I vissa fall införs förbud mot jakt på skogshöns eller tillträdesförbud till skydd för fågelskär i skärgården. Då jakt fortsatt kommer att vara förbjuden under lördagar samt sön- och helgdagar bedöms föreskriften vara förenlig med syftet för naturreservatet. Att kunna jaga mink och andra predatorer bedöms vara till gagn för fågellivet. Ett undantag för skydds jakt inom fågelskären Kalvholmsgrunden under tiden för tillträdesförbud har införts för att skydds jakt ska kunna ske vid behov och samordnat med insatser på intilliggande öar och skär. De nya reglerna för jakt bör föras in direkt i föreskrifterna och inte göras genom hänvisning till skötselplanen såsom gjordes i beslutet om bildande av Björnö naturreservat.

Datum
2020-01-29

Beteckning
511-1064-2019

Genom ändringen av föreskriften om jakt och ändringen av skötselplanen i denna del erhålls ett ändamålsenligt skydd och en grund för framtida skötsel och förvaltning som bidrar till att uppfylla syftet med naturreservatet. Länsstyrelsen gör bedömningen att det nya beslutet ger ett lika starkt eller starkare skydd än det gamla och att de synnerliga skälen för ändringen i denna del, i enlighet med 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken, därför är uppfyllt.

Disposition och skötsel av byggnader

Skärgårdsstiftelsen anger att Ramsviken är en av Skärgårdsstiftelsens mest populära lägerplatser och torpet och marken intill nyttjas av framförallt skolor och scouter. Dessa organisationer har dock sina läger under relativt begränsad period av året vilket är cirka en månad före och en månad efter sommarlovet. Övrig tid står torpet outnyttjat. Norrviken har visat sig inte vara lika lämplig för lägerverksamhet och har nyttjats på annat sätt. Skärgårdsstiftelsens önskan är att kunna nyttja dessa byggnader mer effektivt och vill därför få möjlighet att kunna hyra ut dem. För Ramsvikens del skulle det då endast gälla under icke lägersäsong.

Syftet med naturreservatet är ”att bevara ett för det rörliga friluftslivet, främst det landbaserade, mycket värdefullt område med dess varierande naturförhållanden. Karaktären av ett obebyggt skärgårdsområde skall bibehållas med badklippor, sandstränder och naturliga hamnvikar. Syftet med reservatet är också att öka tillgängligheten för allmänheten. Vissa områden med speciellt rikt växt- och djurliv ska särskilt vårdas.” Att söka genomföra åtgärder för att öka allmänhetens användande av torpen ligger således i linje med naturreservatets syfte varför skötselplanens riktlinjer uppdateras så att det framgår att torpen kan hyras ut till en vidare krets utöver friluftorganisationer.

Muddring

Av beslutet den 17 februari 1983 framgår att det är förbjudet att muddra Torpe-Infjärden, Slängen och inloppet till Torpe-Infjärden (föreskrift A11). Av skötselplanen framgår bland annat att fiskevårdande åtgärder, såsom yngelbefrämjande åtgärder bör utföras utan att ange var (skötselplanen sid 11 avsnitt 1.2.4 Fiske).

Skärgårdsstiftelsen anger att vattenområdet i Slängen börjar växa igen och därmed riskera att förlora sitt värde som fiskföryngringsplats. Skärgårdsstiftelsen vill därför ha möjlighet att göra åtgärder för att förbättra förutsättningarna för att Slängen ska vara en bra fiskföryngringsplats genom till exempel muddring.

Länsstyrelsen delar Skärgårdsstiftelsens uppfattning om att området är viktigt som fiskföryngringsplats. Grunda, delvis avsnörda vatten, utgör ofta bra lekmiljöer för vårlekande varmvattenfisk som gädda, abborre och karpfiskar. Det är också en fördel med rik undervattensvegetation som skyddar ynglen från predation. Länsstyrelsen gör dock bedömningen att det aktuella vattenområdet har goda förutsättningar som yngelplats för närvarande utan att muddras varför förbudet mot att muddra ej bör ändras. Ser Skärgårdsstiftelsen framgent behov av att

Datum
2020-01-29

Beteckning
511-1064-2019

muddra i området i fiskevårdande syfte behöver dispens från reservatsföreskrifterna och strandskyddsbestämmelserna sökas för den aktuella åtgärden. Arbeten i vattenområden, som till exempel muddring, är vattenverksamhet. Vattenverksamheter regleras i 11 kap. miljöbalken och är generellt tillståndspliktiga. Vissa vattenverksamheter kan istället anmälas enligt 11 kap. 9 a § miljöbalken. Om en verksamhetsutövare avser att muddra behöver utövaren avgöra om tillstånd till vattenverksamhet ska sökas alternativt att åtgärden ska anmälas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga.

Beslutet har fattats av landshövding Sven-Erik Österberg med handläggare Ulf Birgersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också miljödirektör Göran Åström och jurist Tina Stuube medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kungörelse

Beslutet kungörs i ortstidning samt i Stockholms läns författningssamling.

Bilaga

Hur man överklagar

Sändlista

Skärgårdsstiftelsen, kansliet@skargardsstiftelsen

Skärgårdsstiftelsen, att Petter Lundgren, via e-post

Värmdö kommun, varmdo.kommun@varmdo.se

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Riksantikvarieämbetet, registrator@raa.se

Kustbevakningen, Region nordost, registrator@kustbevakningen.se

Polismyndigheten, Polisområde Stockholm syd, registrator.stockholm@polisen.se

Polismyndigheten, Sjöpolisnheten, sjopolisen.stockholm@polisen.se